

СЯЛЯНСКАЯ

НИВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.)

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача свята.

Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,

на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Нацыянальная перамога.

Выбары ў валасныя самаўрады вельмі зацікавіла наша сялянства. З гэтае прычыны яно масава зьвярталася да нас з рознымі запытаннямі, як пісьменна таксама і асабіста.

Пры гэтакіх аказіі мы стараліся ўясніць пагляды нашага сялянства на нашу гаротную сучаснасьць і ўлавіць адносіны беларускіх устаноў і арганізацыяў.

У рэзультате ўсяго гэтага нам прыходзіцца радавацца, бо, можа на перакор розным уплывам на беларускае сялянства, яно на сваім паглядзе і ідэалёгіі, зьяўляецца глыбока нацыянальным і трымаецца незалежнаскага грунту. Так, што можам з асабліваю адвагаю і праўдзівасьцю канстатаваць і сьвердзіць, што незалежніцкая думка, без ніякіх арыентацыяў і ўгодаў, кінутая намі ў беларускія народныя масы, нашла сваё месца і прынялася...

Наперакор імкненьню паліафілаў стварыць адпаведныя казёныя самаўрады і на перакор „наша-праўдаўцам“ стварыць інтэрнацыянальныя, здэнацыяналізаваныя самаўрады, запраўдзасць паказала сваё. З усіх месцаў Зах. Беларусі надыходзяць весткі, што вялізарнай большасьцю праходзяць у самаўрады сьведомыя Беларусы. А гэта ня можа быць пацехаю для буржуазна-паліафільскага кірунку і ня можа быць трыумфам для інтэрнацыяналістаў, бо там, дзе выступае сьведомасьць сваёй прыналежнасці да нацыі, да свайго народу, ня ёсць і ня можа быць інтэрнацыяналізм, аб якім увесь час трубіць „Наша Праўда“.

Так што з большай станоўкасьцю можам яшчэ раз адзначыць, што „Наша Пр.“ ня мае выразнага аблічча, а калі і мае, дык хавае яго. Для прыкладу возьмем хоцьбы артыкулы „Нашае Праўды“ з № 20 „Да выбараў у гмінах“ і ў апошнім нумары „І нас разбудзілі“.

У першым артыкуле мы чытаем, што ня трэба выступаць на выбарах нацыянальным фронтам, а трэба трымацца адзінага фронту працоўных, знача, што можна выбіраць і Паляка, калі ён толькі працуе.

Наперакор сваім заклікам, у артыкуле „І нас разбудзілі“ пішучы аб тым, што паўсюдна ўзялі перавагу сьведомыя Беларусы ў сваёй нацыянальнай прыналежнасці „Наша Праўда“ маючы дадзеныя, што беларускае сялянства пашло нацыянальным фронтам і гэтым перамагло, — ізноў хоча вінаваціць у гэным сялянскім паслоў. Гэта нас бязумоўна вельмі радуе, бо вінавачанні ў тым, што заклікі сялянскіх паслоў да выступленьня на выбарах нацыянальным фронтам, а як вынік з гэтага і перамога, ня можа кампрамітаваць іх, ня глядзячы на ўсе старанні і выбрыкі „Нашае Праўды“.

З СОЙМУ.

Самаўрадавыя ўставы на паседжаньнях Сойму.

На паседжаньнях Сойму, якія адбываюцца гэтымі днямі разглядаюцца праекты самаўрадавых уставаў. Аб гэтых праектах ужо многа пісалася, так што цяпер толькі трэба зазначыць, што ня глядзячы на пратэсты з боку нацыянальных меншасцяў, польскія партыі складаючы большасьць Сойму, разыходзячыся ў паглядах на іншыя справы, у адносінах да нацыянальных меншасцяў глядзяць аднолькава: трэба задушыць. І хадэцыя і эндэцыя і хлопы і сацыялісты ўсе як адзін прыхіляюцца да праектаў, якія, калі стануць законам, пазбавяць нацыянальныя меншасці самаўрадаў.

Робіцца ўсё гэта пад кічамі: абароны польскасці на Крэсах.

Прамову беларускага пасла Ярэміча падамо ў наступным нумары.

У юрыдычнай камісіі Сойму.

На паседжаньні юрыдычнае камісіі Сойму 6 г. ліпеня разглядаліся прэсавыя дэкрэты п. Прэзыдэнта.

Рэфэраваў дэкрэты пасол Лібэрман (ППС). У сваім дакладзе пас. Лібэрман даў агульны агляд абодвух дэкрэтаў аб прэсе ў Польшчы.

Дзеля таго, што дэкрэт аб прэсавым праве дапушчае эвэнтуальныя зьмены і вымагае больш часу, дык абмяжавана сёньня разглядаць толькі адзін дэкрэт аб карах за пашырэнне непраўдзівых вестак і за зьявагі. Дэкрэт гэты па думцы дакладчыка, занадта многа мае ў сабе паліцэйскага духу, адзначаецца вялікаю жорсткасьцю караў і што найгорш, не адпавядае патрэбам дзяржавы і грамадзянства, бо існуючае заканадаўства ў поўнай меры выяўляюць правілы бязьпечнасьці.

Зьверху таго дэкрэт вельмі недарэчна зьдагаваны і не прытасаваны да прэсавага дэкрэ-

Разбіваць усякую ўгоду і згоду з Палякамі, якіх радзяць нам трымацца кіраўнікі „Нашае Праўды“, пад шырокім капылюшом „працоўнасьці“, нас пабуджаюць вольна і матывы.

Перадусім мы глыбока перакананы фактамі, што нават сярод найболей здэнацыяналізаванае часткі польскага грамадзянства — камуністых, захавалася рыска шавінізму. Як факт праўдзівасьці гэтага можа служыць падзел камуністых на польскіх і заходнікаў-Беларусаў.

Самое-ж слова „працоўнасьць“ мы разумеем гэтак, што кожны чалавек зьяўляецца працоўным, хто сваімі ўласнымі рукамі дабывае сабе кавалак хлеба. Гэтая тэза бязумоўна верная. Калі трымацца гэтага, як гэта ўсюды і заўсёды трубіць „Наша Пр.“, дык няма чаго нам адхіляцца ад асаднікаў, бо хіба ўсім ведама, што і асаднікі і калённіцы таксама як і ўсякі іншы чалавек працуюць.

Дык вось знача наша перакананьне ў тым, што Палякі бяз розніцы іх клясавай прыналежнасці зьяўляюцца заядлымі шавіністамі і што агульная тэза аб працоў-

ту, бо абодва дэкрэты некаторыя справы разглядаюць адменна, што ўнясе ў справы толькі супярэчнасьці.

У асаблівасьці дакладчык крытыкуе пастанаўленьне, адносна захаваньня пашаны Прэзыдэнта. Згодна таго пастанаўленьня ўсякая малейшая крытыка адносна асобы Прэзыдэнта можа лічыцца абразьліваю, а цераз гэта робіцца немагчымым абгаварываньне працы Прэзыдэнта.

Па заканчэньні дыскусіі камісія ў прысутнасьці 22 паслоў аднагалосна пастанавіла: адкінуць новы дэкрэт аб карах за пашырэнне непраўдзівых вестак і зьявагах. Так што магчыма, што астануцца адносна гэтага правілы, якія існавалі да выданьня дэкрэту.

У соймавых падкамісіях.

Юрыдычная соймавая падкамісія на паседжаньні 7 г. ліпеня разглядала праект ўставы, якая павінна замяніць распараджэньне п. Прэзыдэнта аб прэсавым праве.

Бяручы за аснову праекту ўспомненае распараджэньне падкамісія разгледзіла першую яго частку, якая складаецца з 33-х артыкулаў. У канстытуцыйнай падкамісіі разглядаўся праект аб зьмене выбарнага закону.

Падкамісія прыняла праект, якім паменшыла лічбу ман атаў прадстаўнікоў да Сойму і Сэнату ад Усходняй Галіцыі, Палесься і Наваградзкага ваяводства.

Прадстаўнікі нацыянальных меншасцяў на знак пратэсту проці гэтакіх законаў, якія яўна ігнаруюць правы нацыянальных меншасцяў на паседжаньні падкамісіі не зьяўляліся.

На паседжаньні падкамісіі былі прадстаўнікі як правіцовых, так і лівіцовых польскіх соймавых групаў.

І як відаць, дык усе яны аднаго поля ягадкі... Усе годзяцца, калі трэба абмежаваць правы грамадзянам няпольскай нацыянальнасьці...

насьці ня можа быць сынтэзаю якое-колечы ідэалёгіі, бо працоўны і той, хто мае 30 і той, хто мае 2 дзесяціны зямлі, мы і займаем дзеля гэтага самага становішча нацыянальнае і незалежніцкае без ніякае лучнасьці з Палякамі, арганізуючы клясы беларускага народу, інтарэсы якіх падходзяць над нашу праграму.

Дык вось знача, выбары да валасных самаўрадаў яскрава паказалі, што беларускае сялянства перамагло на сваім нацыянальным фронце, што як правыя з пад „Беларускага Слова“ так і левыя з пад „Нашае Праўды“ паліафілы праваліліся.

Нацыянальная перамога, гэта — Наша Ідэя, а зьдзейсьненьню яе на самаўрадавай пазыцыі нас бязумоўна вельмі радуе.

Няхай жыве Беларускі Народ!

СЯЛЯНЕ! Аб нарушэньні закону пры выбарах падавайце пратэсты!

На военную ноту.

Нямецкі ваенны спецыяліст ген.-маёр фон-Франкенбэрг зьявіўся ў нямецкай газеце „Дэйтшэ Альгэм Цейт“ некалькі артыкулаў на военную тэму.

У гэтых артыкулах нямецкага ваеннага спецыяліста, як відаць вельмі кампэтэнтнага ў ваенных справах, зьяўляюцца вялікія недагледы сучаснасці, бо судзячы аб ваенных справах, ён зусім ня браў пад увагу палітыку.

Калі-б верыць артыкулам фон-Франкенбэрга, дык вайна павінна зараз-жа распачацца паміж Англіяй і Саветамі. У яго артыкулах ужо вызначана і месца ваенных апэрацыяў і зроблены параўнанні сілаў і выстаўлена тэза, што толькі рашучае дашчэнтнае зьнішчэнне (каго?) паложыць канчаток англа-савецкай спрэчцы.

З усяго вышэй праведзенага заслугу ўвае на веру, толькі апошняе.

Бо такі праўда, што толькі тагды канца англа-савецкае непаразуменьне, калі зін з гэтых арганізмаў будзе так ці гэтак ладжаны з аблічча нашае плянеты. Але, што атчытацца пляну, які па думцы немца Англія жо ўстанавіла, дык гэтага нельга прызнаць ацвянальным.

Адкідаючы вывады нямецкага спецыяліста мы пастараемся абрысаваць справу з нашага пункту гледжання. Можна нам лепей удацца гэта зрабіць дзеля таго, што стаімо бліжэй Саветаў.

З усіх заяваў савецкіх верхаводаў, як ваенных таксама і палітычных можна заўважыць адно: пагражаючы вайною Саветы баяцца яе. Я наўмысьня не кажу, што ня хочучь, бо савецкая камуністычная ўлада, якая мае сваім спецыяльным заданнем збурыць сучасны лад і парадак на сьвеце і астанавіць адзіную камуністычную дзяржаву, ня можа не хацець таго, што зьяўляецца сродкам здзейсьнення яе заданьняў-вайны.

Але-ж вайны Саветы баяцца, бо ня маюць у сваім распараджэньні пэўных сродкаў, якія-бы забясьпечылі ім перамогу.

Ёсьць у іх дзье правізэрныя рэчы: чырвоная армія і сусветны пралетарыят. Бяда толькі ў тым, што чырвоная армія — слабая, а сусветны пралетарыят — ня ўвесь і ня ў гэткай меры як трэба, прыхіляецца да першае рэспублікі пад дыктатурай камуністых.

Дык вось знача, дзеля гэтага Саветы ня лічаць на свае сілы ў адкрытым бою, вядуць працу іншага характару, а іменна: яны падбураюць наколькі і дзе можна і даюць сродкі пралетарыяту кожнае дзяржавы, каб пралетарыят сам, сваімі рукамі, сваімі сіламі ламаў дасюляшнюю дзяржаўнасць і будаваў новую дзяржаўнасць пад уладай камуністых.

Але-ж за дзесяць гадоў працы ў гэтым кірунку, нічога рэальнага нідзе ня відаць. У сваім часе былі вялікія шансы ў Кітаі, аднак-жа цяпер ужо сталася зусім іначай. Думаючы выкарыстаць кітайцаў расейскія камуністы давалі дапамогу Чанг-Кай-Шэку, а Шэк з ахвотаю браў усё, што толькі давалася. Але-ж калі пачуўся, што можа трываць без камуністых, дык даўшы ім па хвасьце парваў добрыя адносіны з камуністамі і пачаў тасаваць да іх жорсткія рэпрэсіі. Цяпер ужо аб карысці камуністам ад Чанг-Кай-Шэка няма што гаварыць. Чанг-Кай-Шэк стаўшы амаль-што выключным гаспадаром Кітаю трымаецца абсалютнай сувэрэннасці (незалежнасці) Кітаю і вядзе нацыянальную палітыку.

Папараць-Кветкі.

Пры вялікай трактовай дарозе разлётся маёнтак Радзецк пана Скубіцкага. Сад з панскім палацам і гаспадарскія будынкі адзелены дарогаю, ад чваракоў, дзе жыўць парабоўскія сем'і. Гэта добра, бо неяк дзеля гэтага парабкі час ад часу ўхіляюцца ад панскага вока. Бо як волава панскае вока; цяжка і смутна насіць яго ўзрок!

Дык і ня дзіва, што кожны парабак, падобны таму, як арыштанта аб свабодзе, нявольнік аб вольнасці, а галодны аб хлебе, толькі і думае і латуць аб сваім уласным, хоць самым маленькім варштаце працы.

Разумеецца, што і радзецкія парабкі не рабілі выняткаў з пад гэтага агульнага закону, яны таксама як і іншыя іх пабратамцы жылі лятункамі і надзеяй, што прыдзе час, настане пара скінуць панскае ярмо, што будзе сьвята і на іх вуліцы, калі яны вольнымі грудзямі ўздыхнуць шырока і прывольна з свабоднымі людзьмі.

Асабліва жывымі і зыркмі марамі жывуць гэтакія думкі сярод парабоўскае моладзі. Моладзь разумее, што яе жыццё на перадзі, а дзеля гэтага сьведомасьць таго, што яны быццам асуджаны заўсёды быць пад цяжкім панскім вокам, быць ў эканамічнай няволі гаспа-

З жыцця Польшчы.

Выбары ў самаўрады.

Я відаць са справаздачаў зьмешчаных у „Robotniku“, дык у дзевяці павятовых местах, большасьць прапілі на выбарах да меставых радаў — прадстаўнікі правіцковых партыяў. Вялікі пасьпех мае таксама і Пэпэс. Нават у тых местах дзе ў старых радах зусім ня мелі прадстаўнікоў, дык цяпер здабылі па некалькі мандатаў. З усяго вышэй падапага відаць, што шавінізм і патрыятызм глыбока ўкараніліся і ахапілі польскае грамадзянства: Разумеецца, што пры гэтакім палажэньні ня можа быць і рэчы аб тым, каб што-колечы стала нам лягчэй.

Спадываецца на чыю-небудзь дапамогу ня прыходзіцца, бо тыя з кім працуе „Наша Праўда“ акурат ніякае вагі ў палітычным жыцці ня маюць.

Выбары прэзыдэнта на места Варшаву.

У Варшаве прэзыдэнтам места выбралі інж. Зыгмунта Сломінскага — эндэка.

Галасавалі за яго эндэкі і гэтак званыя „пілсудчыкі“.

Дзеля гэтага Саветы паміма жаданьня ня могуць распачаць вайны і пэўна, у бліжэйшым часе ня будуць распачынаць яе, усімі спосабамі стараючыся ўхіліцца ад аружнага разьвязаньня сваіх міжнародных справаў.

Ня ў лепшым палажэньні знаходзіцца і Англія. Англія так сама як і Саветы хоць і хоча вайны, каб зглядзіць Саветы, але-ж так сама, як і Саветы — баіцца вайны.

Бо, што праўда, вайна можа прычыніцца да поўнага ці прынамсі да частковага развалу Англіі. Перадусім ангельская слабасьць адчуваецца ў Азіі, дзе калі толькі ўзяць пад увагу Індыю, дык праявіцца сумныя для Англіі перспэктывы. Індыя таксама як і Кітай, дзеля сваёй карысці, можа выкарыстаць савецкую дапамогу, каб вызваліцца ад Англіі. І вось гэтая пагроза, якая вісіць над Англіяй, як Дамоклаў меч, устрымлівае яе ад рашучага ваеннага выступленьня проці Саветаў.

Аднак-жа Англія, па сваёй адвечнай традыцы чужымі рукамі жар заграбаць, пакладае ўсе высілкі, каб нацкаваць каго-колечы на Саветы. На яе жаль няма ахвотнікаў.

Як бачым, дык палітычныя абставіны, як Саветаў, такі Англіі не пазваляюць ваяваць. А дзеля гэтага вайны, гэтакі вайны, якая бы зьяўлялася рэзультатам чые-колечы добрае волі, — у бліжэйшым часе чакаць ня прыходзіцца.

Як відаць ужо з гэтага нарысу, дык выбуховага матэрыялу ёсьць аж за надта, толькі падвясці серніка і... пажар. Але-ж зьяўляюцца вельмі слабымі рукамі, дзяржаўных кіраўнікоў, як Англіі і Саветаў, таксама і іншых дзяржаваў, каб гэты пажар распаліць.

Спыніцца на жахлівых рэзультатах вайны і на індыйскім пытанні, сьняня не дазваляе нам разьмер нашае газеты. Пастараемся зрабіць гэта іншым разам. Яснавід.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газэту „Сялянскую Ніву“.

Так што пэпэсы ў выбарах прэзыдэнта на места Варшаву праваліліся, а праваліўшыся адбіваюцца нападкамі на пілсудчыкаў, якія пагадзіліся з эндэкамі.

Як ведама эндэкі знаходзяцца ў апазыцыі да ўраду марш. Пілсудскага, бо гэта іх урад змагаўся з Пілсудскім.

Пасьля перавароту гэта першае здарэньне, згоднага выступленьня эндэкаў і пілсудчыкаў, Дасьць Бог справа наладзіцца і той хто ўчора біўся сьняня пакахаецца і пацалуецца. Пачатак ужо зроблены!... Але хто верне жыццё тым жаўнераў, якія ляглі ў магілу за нейкую „санацыю“?

Трывога аб уладку польскасці на Валыні.

На рукі віцэ-прэм'ера Рады Міністраў Барля Палякі з Валыні падалі мэмарыял, сьвярджаючы памяншэньне польскага стану ўладаньня на карысьць Украінцаў.

Вялікая польская зямельная ўласнасьць, выносіла ў 1914 г. каля 700.000 гэктараў, а цяпер панізілася да 400.000 гэк., у працягу 3-х гадоў усьцяж пераходзіць да Украінцаў.

Даўнейшыя польскія калёністы маюць у сваім уладаньні толькі 200.000 гэкт. зямлі, цывільныя асаднікі 200.000 і вайсковыя — 50.000 гэктараў.

Апошняе распараджэньне міністра зямельнае рэформы, якое выключала магчымасьць прадажы зямлі калёністам з-за межаў Валыні, прычынілася да таго, што зямля пераходзіць ад польскіх абшарнікаў — украінскаму сялянству.

Сярэдняе і пачаткавае польскае школьніцтва ідзе да ўпадку. Міністэрства асьветы выдала загад выдаваць безтэрміновыя канцэсіі на жыдоўскія, беларускія і ўкраінскія прыватныя гімназіі. Аднак-жа нядаўна на польскую гімназію ў Корцы канцэсіі ня выдана.

У двухмоўных школах уводзіцца навучаньне ўкраінскае мовы, ня гэтак, як было дагэтуль, ад другога году навукі, але-ж ад першага, а навучаньне польскае мовы распачынаецца з другога году.

У далейшым працягу мэмарыялу робіцца націск на тое, што прымаюцца вучыцелі Украінцы на службу — звольненыя за розныя правінасьці. Ставіцца на від і ўвіну ўраду прыхільныя адносіны да намераў украінскае права-слаўнае царквы.

Усё-ж такі характэрныя трывогі!... Вывадаў з гэтага здаецца рабіць ня трэба. Мэмарыял сам за сябе ясна гаворыць.

Скандал у судзе.

У Галіцыі ў Тарноўскім акружным судзе, судзьдзя Чаплінскі разглядаў разводную справу М. Лазарскага і яго жонкі Караліны. У часе разгляду гэтае справы Лазарскі раптоўна вынуў з кішэні рэвольвэр, стэрарызаваў судзьдзю і ўсіх прысутных і змусіў судзьдзю ўзяць ад жонкі Лазарскага пад прысягаю забавязаньне ў тым, што яна зьнімае сваю сьпарацыйную жалабу. Неяк удалося судзьдзі ўцячы і паклікаць паліцыю. Паліцыя Лазарскага закула і адправіла яго ў вастрог. Рэвольвэр Лазарскі выкінуў за вакно, які быў не набіты. У месце здарэньне гэтае зрабіла вялікае ўражаньне.

Як відаць, дык жонка Лазарскага разьвясла з ім і трэбавала ад быўшага мужа нагароды.

Здарэньне, калі ня важнае, дык усё-ж такі цікавае!...

дара — як нейкае страхачцё пужае яе і ўласна кіча шукаць ратунку ад гэтае нядолі. Гэта добра, бо першы ратунак ў нядолі сьвядомасьць свайго палажэньня. Сьвядомасьць і ўяўленьне свайго становішча, гэта не саломінка, а бераг ратунку. Гэта не пустая тэза, а істотная запраўднасць!...

Халодная і сьцюдзённая вясна сьлета. Доўга не давала моладзі вольнасці свабодна карыстацца прыродаю вечарамі, пасьля працоўнага дня. Доўга не магла моладзь на чыстым паветры пад шырокім небам праводзіць зборскаў, дзе бязтурботнаю гутаркаю, а часта вясёла песьняю можна забыцца аб вечна не пакідаючых думках... аб вечных турботах за будучыню.

Але нарэшце перамог Дажбог сьцюжу і завітала і расплылася па нашых сялібах і палёх і нашых пушчах і лясох цяплыня. Разлілася і абласкала і сагрэла ўсё і ўсіх. А калі так, дык не абмінула яна і Радзецка, дзе пад адным дахам біліся тры юнацкія сэрцы, поўныя жыцця і любасьці да яго...

Штодзённае спатканьне Міхася, Марылі, і Ганулі гэтак збліжала іх паміж сабою, што тварылася і выразлялася нейка агульная, супольная псыхіка, аднолькавае разуменьне ўсяго што здаралася бачыць, аднолькавыя пагляды на ўсё тое, што акружала іх. Усіх іх аднолькавым цяжарам дабівала і мучыла панскае вока

і поўная залежнасьць ад яго ласкі і міласці. І часта задаваліся яны пытаньнем: чаму гэта Бог гэтакі нядобры для іх, што ня даўшы ім нічога, апрача жыцця, змусіў працаваць для пана Скубіцкага, якога быццам выбраў на тое, каб ён бяспечна зьвядуў іх цяжкую працу? І можа доўга яшчэ аставалася-б гэтае вялікае пытаньне без высьняньня калі-б не Папараць-Кветка... А яна, і толькі яна памагла ім дагэтуль. Папараць-Кветка навучыла іх, што рашаючую ролю ў чалавечым жыцці іграе, змаганьне і барацьба за свае правы і месца пад сонцам, за лепшую долю... Што шчасьце нікому нішто не дае і даць ня можа, што шчасьце здабываецца і творацца самым чалавекам.

У тым самым маёнтку, знача ў Радзецку служыў таксама, як і рэшта работнікаў Даніла фурман у пана Скубіцкага. За гэта яго ўжо называлі панскім палізінікам. Служыў Даніла ў Радзецку толькі з 1 красавіка.

Блізасьць Данілы да пана-гаспадара аддала парабоў ад яго, але сэрца Данілы было разам з ім. Ён заўсёды стараўся выказаць і выявіць свае пачуцьцё, толькі доўга ня меў магчымасьці на гэта.

У буднішнія дні, калі ўсе жыхары маёнтку працавалі, дык Данілу прыходзілася быць наглядчыкам над работнікамі... Здаралася часамі змушаць работнікаў да інтэнсыўнае працы,

Справа гэн. Жымерскага.

Распачаўся разгляд судовых справах гэн. Жымерскага. Акт абвінавачання са зместам 112 старонак прадбачаць праступкі ў тым, што генэрал Жымерскі будучы начальнікам дэпартаменту ў міністэрстве вайсковых справах, робячы ўмовы на закупку розных прыналежнасцей для арміі махлярствам нажываўся і за рахунак дзяржавы даваў магчымасць багацець фірмам, якія мелі з ім сувязь.

Пераз гэтакую праступную трату грошай г. зв. Банк Аб'яднаных коопэратываў рабіў вялікія грашавыя абароты, маючы ўласнага капіталу толькі 27 зл. 77 гр. Наагул гэн. Жымерскі зрабіў вялікую шкоду польскай дзяржаве. Вінаваціцца ён па 5 і 78 арт. кад. карнага. Пагражае яму кара 8 гадоў вастрогу і пазбаўленьне правоў.

Сяляне! Запісвайцеся у Беларускі Сялянскі Саюз!

Кітайскія справы.

Дыктатар паўночнага Кітаю Чанг-Тсо-Лін зьвярнуўся да губернатара правінцы Шансі з просьбай быць пасярэднікам у перагаворах з Чанг-Кай-Шэкам. Губернатар Шансі павядаміў Чанг-Тсо-Ліна, што Чанг-Кай-Шэк ня прыняў яго пасла.

Наступленьне паўднёвай арміі ідзе далей. Армія Чанг-Кай-Шэка ў правінцы Шансі асягнула гэтка пасьпехі, што камандзеры палкоў зьвярнуліся да галоўнага камандзера з прапановаю распачаць наступленьне на Пэкін. Але-ж Чанг-Кай-Шэк тымчасам устрымліваецца ад гэтага, хочучы выясьніць аканчальна адносіны да ханькоўскага ўраду і да гэн. Фэнга.

А вось красачка з адносінамі паміж нанкінскім урадам Чанг-Кай-Шэка і камуністэцкім ханькоўскім урадам. 5-га ліпеня закончыўся 4-ы зьезд кітайскіх прафэсійных саюзаў. Прадстаўнік савецкае дэлегацыі Буднік здаў зьезд ад імя арганізаваных работнікаў Савецкай Расеі сыцяг.

Зьезду былі даручаны сыцягі ад дэлегата явайскіх прафэсійных саюзаў Аліміна—ад імя канфэрэнцыі саюзаў Спакойнага акіяну.

Зьезд прыняў пастанову зьвярнуцца да Цэнтральнага Камітэту з дамаганьнем адправіць карную экспэдыцыю проці Чанг-Кай-Шэка.

Далей быў прыняты заклік да работнікаў усяго сьвету аб адзіным фронце барацьбы з рэакцыяй усяго сьвету.

Але-ж Чанг-Кай-Шэк, як відаць, дык не баіцца гэтых пагрозаў, бо ў гутарцы з карэспандэнтамі заявіў, што дарадчык ханькоўскага ўраду расейскі бальшавік Барадзін жывым з Кітаю ня выйдзе, бо яго згаістычная і праджніцкая праца прычыніла кітайскай народнай справе вялізарную шкоду.

Аднак-жа ён Чанг-Кай-Шэк ня хоча разрыва з маскоўскім урадам, бо дагэтуль увесь час маскоўскі ўрад па прыцельску адносіцца да Кітаю. Але-ж, заявіў далей Чанг-Кай-Шэк, калі маскоўскі ўрад будзе прысылаць сваіх агентаў у Кітай у мэтах тварыць нялад у радэх Куомінтангу, дык кітайскі народны ўрад з бальшавікамі з Крэму будзе абходзіцца таксама, як і з іншымі правакатарамі.

а гэта ня надла падабалася ім. Разумеў гэта і сам Даніла... Але-ж нічога не парадзіш—думаў Даніла—проці законаў гэтага сьвету, паводле якіх ён стаўся бічом у руках дужага пана Скубіцкага. Збавеньня ад гэтакага свайго становішча ўжо даўна шукаў Даніла...

І хоць ня мог вызваліцца ад панскае службы, бо ня меў іншае магчымасці існаваньня, але-ж дзякуючы гэтаму шуканьню Даніла даведаўся шмат чаго... А даведаўшыся стараўся падзяліць сваю веду з другімі, каб і другія разам з ім шукалі дарогі да новага жыцьця.

Паміж героямі майго апавяданьня Міхасем і Марыяю звычайныя добрыя адносіны ўжо даўно былі ў архіве забыцьця... Лучыла іх Яго вялікасьць каханьне,—уладнае пачуцьцё проці якога няма лёгкінага разважаньня. Што яму да таго, што Міхась і Марыя панскія служакі, што трэба ім перадусім забяспечыць матэрыяльную старану жыцьця... Яно ўладна і праўна гавора таму і другому: кахай, і ўхіліцца ад яго прыказу—нельга.

Дык і любя было ім праводзіць вольныя часіны разам... Дык і часта хадзілі яны пад возера і там перад люстэркавай гладкасьцю вазэрнае вады дзяліліся сваімі перажыткамі і будавалі пляны на далейшы працяг свайго жыцьцёвага часу. Сястра Марыя Гануля іншы раз была з імі, да якое вялікае пачуцьцё радзіла прыхільнасьць усэрды Данілы і клікала пась-

Што дзеецца ў сьвеце?

Радавы Саюз.

Сярод верхаводаў Савецкага саюзу не сьціхае трывога за бяспечнасьць ад вайны. Некатарыя цэнтральныя кіраўнікі раз'яжджаюць па ўсей тэрыторыі Сав. Саюзу і гавораць прамовы. Усе на адну тэму і адным тонам.

„Мы ня хочам вайны, але калі прыдзецца ваяваць, дык пераможам любога ворага. Але мы ня хочам вайны“.

Ваенная гаручка трывае ўвесь час, а разам з тым разпальвае гэтую гаручку і ўнутрэнні нялад у камуністычнай партыі, а таксама, часцей сталі здарацца напады і замахі і наагул антысавецкія выступленьні. Чырвоны тэрор ніяк нешта нічога не памагае.

Англія.

Ангельская палата лэрдаў прыняла ў другім чытаньні 152 галасамі проці 20 закон аб трэд-юніонах, гэта той закон, якімі значна абразваюцца работніцкія правы і роля прафэсійных саюзаў у работніцкім руху.

Работніцкія пратэсты ня маюць ніякага пасьпеху. Як відаць дык парламанцкія палаты ня лічацца з работнікамі.

Італія.

Орган фашыстоўскай партыі „Фагліо Ордіні“ абвясчае, што ўсіх фашыстаў ёсьць у Італіі 960500 мужчын і 70081 жанчына.

А калі гэтак дык знача, і чалавек кіруе жыцьцём і парадкуе над 30 чалавекамі ў Італіі...

Амэрыка.

Вашынгтонскі Геаграфічны Інстытут афіцыйна ўстанавіў, што пры пералёце пераз Атлянтыцкі акіян лётнік Ліндбэрг пералёцеў 3610 міль, Чэмберлэн — 3905 і Бёрд — 3447.

Турцыя.

У Турцыі да нядаўна быў гэтакі закон, што жанчыны ня мелі ніякіх правоў. Мужчына мог набраць сабе аж сем жонак і трымаць іх у гарэме амаль што як нявольніц. Турэцкія жанчыны згодна магамэтанскага закону заўсёды хадзілі з закрытым тварам і наагул многа непрыемнасьці дазваляла турэцкая жанчына, многа недарэчнасьцяў зьвязвала яе жыцьцё. Пасьля вайны, калі Турцыя скінула султана (цара) і выгнала з краю Каліфа (галоўнага духоўніка), дык стала рэспубліка, а дзеля гэтага стала магчымым рэфармаваць жыцьцё Туркаў. Разам з іншымі рэфармамі, вельмі значна зрэфармавана і жаночае права. Скасавана многажэнства і гарэмы, адменена забаваньне закрываньне жанчына твару і г. д. Так што цяпер турак можа мець замест сямі, толькі адну жонку, а калі хоча мець другую, дык трэба прасіць спецыяльны дазвол на гэта. Больш як дзеве жонкі пад ніякімі варункамі мець нельга.

Пасьля гэтакага рэфармаваньня жаночага права склаўся жаночы саюз, які павёў палітычную працу сярод турчанак.

Гэтымі днямі саюз зьвярнуўся да ўраду з дамаганьнем прадстаўленьня права жанчынам браць удзел у галасаваньні пры выбарах да самаўрадаў і парламанту.

Урад гэтага дамаганьня не прыняў, дзеля таго, што лічыць, быццам турэцкая жанчына яшчэ палітычна не ўзгадавана.

вяціць сябе толькі ёй... Толькі ня ведаў Даніла, як зрабіць гэта, бо Ганулька ня верыла яму, надта-ж вялікую рожніцу паміж сабою і Данілам бачыла яна. Ільлюзія абманвала яе.

Але нарэшце шчырасьць Данілы перамагла і з таго часу калі сталася гэта, ужо дзеве маладыя пары, часта адбівала возера ў сваёй вадзе. А тым часам, ці праўдзівай, тым першым момантам быў вечар пад Купалу.

Каля возера на балодцы вышэйшая мясцічка, а на ёй рос куст папараці. Дык і згаварыліся Міхась і Марыя, Даніла і Гануля разам дапільнаваць, калі, згодна легендзе павінна расцьвісьці Папараць-Кветка, якая можа прыдацца чалавеку на рожныя рэчы. Здарылася гэтак як і павінна было здарыцца. Ніякае кветкі ніхто на папараці не дагледзеў, але-ж гэтакая ўвага Данілы да Ганулі, парадзіла ў яе разуменьні пэўнасьць, што і праўда Даніла кахае яе. Болей ужо ня было ніякага сумліву.

Даніла быў рад сваёй першай перамозе. І калі перад сьвяткам расстаўшыся з Ганулькаю Даніла вяртаўся дамоў, дык здарылася яму быць сьведкаю вельмі цікавага зьявішча.

На ганку панскага палацу пан Скубіцкі, яго камердзінер Бабулевіч і пан з суседнага маёнтку Чыж-Чыжацкі голасона гутарылі... Хоць і блізка паноў быў Даніла, але-ж не заўважыў ніколі, каб паны гэтак гаварылі, быццам

НАВІНЫ.

— У сувязі з арыштамі. У сувязі з апошнімі арыштамі Беларусаў у Вільні, некаторыя загранічныя газеты зьмясьцілі весткі з Варшавы, быццам арыштаваныя Беларусы гатовілі напад на Прэзыдэнта Масьціцкага, які з прычыны вострабрамскіх урачыстасьцяў прыджаў ў Вільню, ды нават быццам пры арыштах знойдзены бомбы.

Ілжывасьць гэтага найлепей выясьнілася тым, што ўсе арыштаваныя звольнены з пад арышту разам з „усімі матэрыяламі“.

Паведамляючы аб гэтым „Наша Праўда“, якая, як законная апякунка ідэалёгіі быўшае Грамады дыплёматычна замаўчала аб адным дужа пікантным зьявішчы. Як пісалі віленскія газеты, дык М. Косьцевіч, супрацоўнік казённае газеты „Беларускі Дзень“, арыштаваны быў у рэдакцыі часопісі „Маланка“, знача гумарыстычным асколку „Нашае Праўды“, дзе, як відаць, гр. Косьцевіч „канфэраваў“. Нас гэтае мала абходзіць, толькі цікава адзначыць, што прыпісваючы нам супрацоўніцтва з паленафіламі не падаючы ніякага факту і робячы фактычна ў асобе сваіх супрацоўнікаў „канфэрэнцы“ з паленафіламі, „Наша Праўда“ выразна паказала сваё незвычайнае аблічча, якое брэша, маніць і не чырванее ад сораму.

Іначай нельга назваць таго, хто бяз прычыны робіць іншым нагану ў тым, што фактычна тварыць сам.

— Беларускі тэатр. Беларускі Народны Тэатр гэтымі днямі ладзіў спектакль у Лебедзеве, а сёньня і заўтра мае адбыцца прадстаўленьне ў Маладэчне.

Ёсьць весткі, што тэатр на правінцыі мае вялікі пасьпех. Усюды спатыкаюць артыстаў з вялікім зацікаўленьнем і вельмі прыхільна.

Падносяць артыстам кветкі і гасьцінцы, заклікаюць у госьці і г. д.

— Канфіскага. Гэтымі днямі ўлады канфіскавалі выдрукаваную п'есу „І нас разбудзілі...“

— Асуд Беларуса. Віленскі акружны суд на выезднай сэсіі ў Глыбокім асудзіў на тры гады цяжкага вастрогу Архіпа Цяліцу Сэкрэтара гуртка б. Грамады ў вёсцы Сыценцы, Дзісьненскага павету.

Вінаваціўся Цяліца за процідзяжаўную прамову на арганізацыйным сабраньні.

Чэхаславакія.

З прычыны дня прысьвечанага памяці Яну Гусу спецыяльны камітэт паступовых элемэнтаў арганізаваў урачыстае сьвяткаваньне. У гэтай урачыстасьці ўзялі ўдзел прадстаўнікі аб'яднаньня г. зв. чэскіх братоў і чэскага народнага касьцёду. Сярод прысутных можна было заўважыць міністраў: Бэнэша, Наймана і Пэроку.

Розныя весткі.

У Нямецчыне ў заходняй яе частцы выпаў снег і пакрыў зямлю ў некаторых мясцовасьцях на два цэнтывэтры.

У Югаславіі пануюць страшэнныя ўпалы. Тэмпература павышана да 40 градусаў гарачыні.

У Амэрыцы праектуецца пералёт на самалёце пераз Спакойны акіян з Сан-Франціска да Токію, сталіцы Японіі.

сварацца. А гаварылі яны аб пагрозах, якія вісяць над імі і якія натвораць ім бедаў і ліха. Кожнае слова Даніла лавіў і глытаў... Гаварылі паны, што нямынуча зямлю адбярэ у іх сялянства і што парабкі якія цяпер служалі і працуюць у іх будуць самі сабе гаспадарамі.

Добрае слова, хоць нічога нядасць, але-ж прыемна слухаць і хоць гаварыў гэта пан Скубіцкі не жадаючы Даніду добра, але-ж неяк выходзіла яно на добро, дык радаваўся Даніла дзіцячаю радасьцю. Радаваўся, што злавіў надзею быць сам сабе гаспадаром, а яго каханая Ганулька будзе пры ім—гаспадыняю.

Надзея папхне да чыну, а чын здзейсьніць надзейныя жаданьні.

А на заўтра аб панскіх трывогах ужо ўсе ведалі ў маёнтку і зарадзілася думка з таго часу ў радзеккіх парабкоў, што настане час, прыдзе пара, калі яны вырвуць панскае вока і кінуць у балота, каб ня быць парабкамі.

Бо, панскае вока, як волава: яго ўзрок цяжка, сумна і сорамна насіць.

Няхай жыве з ілюзарчымі чарамі Папараць-Кветка, якая навучыла Даніла, а пераз яго і ўсіх парабкоў у Радзекку, што шчасьця ніхто нікому ня даў і не дае, што пчасьце можна стварыць барацьбою і змаганьнем за свае месца пад сонцам...

Скарга.

Паўлюкевічаўская зьяга.

Увесь 21 № „Беларускага Слова“ Паўлюкевіч прысьвяціў Беларускаму Сялянскаму Саюзу. Адказваць на ўсе тэмы паўлюкевічаўскія недарэчнасьці мы не будзем, толькі зацемім, што калі мы гэтак „здорово, панямаеце-лі“ патрывожылі „доктора“ Паўлюкевіча, дык, будзе лёгкіна калі зазначым, што ў адносінах да Паўлюкевічаўскай палінафіліі зьяўляемца льямамі, а ўся яго брахня ні болей ні меней як енк ашарашанага ўдарам па галаве.

А вось прыклад тыповай брахні „Паўлюкевічанкі“. У перадавіцы між іншым гаворыцца: „Сельсаюз не знайшоў ані сілы, ані сродкаў, ані ахвоты, каб выпусьціць хаця-бы адну адозву для Беларускай вёскі, хаця-бы некалькі тысячаў экзэмпляраў закону аб выбарах да валасных радаў“...

Гэтак піша „Паўлюкевічанка“ можа хіба дзеля таго, што так прыказалі ёй хлебадаўцы, бо іначай нельга вытлумачыць мэты яе хлусні і мань. Акурат тое, што ставіць нам у віну Паўлюкевіч—зроблена Сельсаюзам. А хто чытае „Сял. Ніву“, дык павінен ведаць, а хто забыўся няхай прагледзіць №№ „Сял. Нівы“ пачынаючы ад 44 да апошняга. У тых нумарах кожны сялян знойдзе і закон аб выбарах і дакладнае тлумачэньне яго.

Вось да чаго людзі даходзяць са сваім цьнізмам; наперакор вачавіднай праўдзе і дакумэнтальным фактам, пераварачваюць ўсё і гавораць зусім іншае. Ясна, што такому безлабернаму лгарству ніхто верыць ня будзе.

Першую нататку аб выбарах „Сял. Ніва“ зьявілася яшчэ аж у № 39. Гэта таксама нельга зьявірачыць. Так, што Паўлюкевіч зусім залгаўся...

Сумнае у радасным.

Праяжджаючы нядаўна праз Суботнікі, Лідзкага павету насупроць гміны зламалася аглобля. Пакуль правілі аглобля, я сеў пад гмінай на лаўку і, нямаючы што рабіць, пачаў разглядаць наклеяныя там абвешчаныя. Уважаючы Суботніцкую гміну за моцна спаліянізаную, я вельмі прыемна здзівіўся, проста вочам сваім ня верыў, калі прычытаў вывешаны там сьпісак новавыбраных 30.VI. г. г. радных гміны; з адзінаццаці чалавек толькі трох запісаліся, што роднай іх мовай зьяўляецца польская, а рэшта васьмі—беларуская. Прызнацца, не чакаў я ад радных Суботніцкай гміны такой грамадзкай адвагі, адкрыта прызнацца да свайго роднага. Трох Палякаў, думаю, гэта напэўна паны ці асаднікі, але нічога, усё-ж такі большасьць—Беларусы. Чытаючы прозьвішчы „Polaków“ я заўважыў М. С., які ёсьць маім добрым знаёмым яшчэ з 1905 г. М. С. тагды выдаваў сябе за Беларуса, на т’здаецца нейкі час падпісваў, як рэдактар, „Нашу Ніву“. Ну што-ж, думаю, чалавек трохі панюхаў кніжкі, пабыў у духоўнай сэмінарыі, цяпер жыве на фальварку, дык і зрабіўся Паляком. Трудна! Ці-ж мала чаго за 20 гадоў перамянілася?

Аглобля тымчасам была папраўлена і я паехаў далей. Прышлося значаваць у вёсцы Л. Сабралася некалькі сялян і пашла гутарка аб усім. Я скоро скіраваў гутарку на выбраную раду, каб пацікавіцца маім знаёмым, а іх радным М. С. Як-жа сумна мне стала, калі сяляне мне казалі, што М. С. з сялянамі заўсёды выдае сябе за Беларуса, лае паноў, на т’у 1920 годзе, як-бы за беларускасьць сядзеў у востразе, у дому гаворыць толькі пабеларуску, а з панами, абшарнікамі, урадаўцамі, паліцыяй з усіх сід папольску лае Беларусаў. Вельмі стараецца дружны з імі, прыхлебваецца да іх і на т’ абшарнікаў просіць у кумы, але тья неяк староняцца ад яго, да свайго кампаніі ня прымаюць і зусім з ім ня лічацца, ведаючы, што ў яго жылах плыве не „blekitna krew“. Моцна мяне гэта праява здзівіла: чалавек, які ня так даўно меў нейкі аўтарытэт між сялян-Беларусаў, іграе такую двохтварную камэдыю. У канцы даведаўся, што і рэшта два Палякі, радныя сяляне Беларусы, якія ніколі ў дому папольску не гавораць, а калі з кім пачне гаварыць папольску, дык каб учуў яго мову запраўдны Паляк, напэўна дастаў-бы развальняньня, а яму самому—многа лягчэй касіць ці малаціць, чым ламаць свой родны язык на польскі лад.

Г. Жылгуць.

КУТОК СЬМЕХУ.

Спрытны.

— Пан прафэсар сказаў учора, што ня можа быць кары з няспоўнены ўчынак...

— Праўду кажаш, даражэнькі.

— А, дык я, пане прафэсар, не зрабіў заданьня на сьняжняшній лекцыі.

ДЛЯ КАГО?

Хочаш ведаць, браток, для каго я пачаў Пяць песенькі сэрцу радзімы?... — Дык-жа слухай уважна: пяці я стаў Для забытае вёскі адзінае!

Ведаў я, што ня прымуць мяне чужакі, Не захочуць чуць песьні радзімае; — Ведаў я, што сустрэнуць мяне мужыкі, Стране вёска мяне, ледзь, адзіна!

Прабаваці спярша голас свой я пачаў, Чуў, што выйдзе мо’ нейкая песьня! Нібы птушка ў кустох песьню пеці я стаў, Нібы птушка ў кустох на прадвесьні!

Гэтак песьню зляжыўшы пайшоў я ўпярод, У той бок, дзе зара занялася; У той Край, дзе жыве Беларускі Народ, Там, дзе вёска мая засталася!

І спаткалі, уцешылі брацьця мяне, Мне дадалі ахвоты і сілы, — Пачаў родную песьню пяці званчэй, Роднай вёсцы, братом сваім мілым.

Вось і ты гэтак, браце, як і я засьпявай Братом родненькім песьню радзіму! — І спаткаюць, і прымуць цябе, як мяне, У Беларусаў сямейку адзіную!

Сяргей Пяюн.

13 лютага 1927 г.

Да нас пішуць.

Цёмната.

(Пружаншчына).

Яшчэ ня зусім выйшлі з моды ў цёмных масах сялян знахары, гадацелі і інш. дабрадзеі на чужыя кішані.

Яшчэ і дагэтуль цёмныя сяляне вераць таму, што скажа ім які „гадацель“, і гатоў бацька разыйсьціся на век з сынам, брат — з братам, калі якому з іх гэта парадзіць „гадацель“. А здаецца пара было-б аставіць гэтых нязвычайных „зверхлюдзеі“ гісторыі.

Па нашых мясцох праяжджае адзін з гэтых „абірайкішані“, гэта пан Лепскі. На нейкі час ён астанавіўся ў в. Сапыцы, Селецкае воласьці, дзе адкрыў сваю лавачку ў таксама часова тут пражываючага, — галічаніна Майкава. Абвясціў уваходную плату ад 1 зл. да 4, і чмуціць лёгкаверных сялян.

Сяляне-ж замест таго, каб з пагардаю адварнуліся ад чмутага (а можа і шпіка) апошня грашы нясуць, каб пагадаў ім, што іх чакаець у будучыні.

Асабліва (як ня дзіўна!) выдзяляецца ў гэтым моладзь. Цэлыя натоўпы яе, штодня стаіць пад дзьвярыма таго баламуга, які памяла варт. А, здаецца, яна (моладзь) павінна была-б першая аданіць падобных людзей на іх запраўднай вартасці.

Пара нарэшце апамятацца! Оса.

Беларускі спэтакль.

(В-ка Вялікая Ліпа, Нясьвіскага пав.).

На першы дзень Сёмухі гэтага году ў нашай вёсцы адбылася беларуская вечарына-спэтакль. На сцэне было пастаўлена: 1) „Суд“ і 2) „Лекары і лекі“.

Абедзьве камэдыі адыграны былі вельмі добра. Недахваты былі толькі ў дэкарацыі. Пасля прадстаўленьня адбыліся скокі, якія зацяннуліся да ўсходу сонца. У часе прадстаўленьня і скокаў падыгрываў духавы аркестр нясьвіскае пажарнае каманды.

Вечарына адбылася без ніякага парушэньня парадку, публіка трымалася прыстойна. На залі ў часе ігры артыстаў была поўная цішыня, толькі час ад часу нарушаў гэтую цішыню вясёлы сьмех, які паўставаў у часе выкананьня артыстамі найболей цікавых зьяваў.

Найбольшай перашкодай для гэтае вечарыны быў дождж, які ішоў з маленькімі перарывамі ўвесь гэты дзень, так што госяці з суседніх вёсак не маглі прысьці. Але-ж дзякуючы таму, што тутэйшае сялянства цікавіцца сваім беларускім прадстаўленьнем, арганізатарам спэтаклю ўдалося пакрыць выдаткі грашма ад прадажы білетаў.

Усе вечарына асталіся надта здаволены: выражаны пажаданьні, каб гэтакія вечарыны, хоць на месяц раз маглі адбыцца.

Асабліва моладзь, дык наагул разумее, што гэтакія вечарыны для яе шмат карысьнейшыя, як папойкі, а цераз гэта і бойкі.

Паміма гэтае добрае праявы, усё-ж такі яшчэ трэба шмат папрацаваць, каб аканчальна зьліквідаваць праявы някультурнасьці вясковага жыцьця. Мы верым, што беларуская народная інтэлігенцыя зробіць гэта.

Ліпавец.

НАШАЯ ПОШТА.

Пацкевічу Якубу, Касяку Алекс.: прышлеце дакладны свой адрэс, бо пошта ў Гарадку-Беластоцкім паведамляе, што па гэтакім адрэсе, які паданы перад гэтым, яна ня можа дараваць газету.

К. Гаяновічу: На 23 ліпеня просім Вас абавязкова прыехаць да нас, тагды ўсё на месцы залатвім.

А. Ланкевічу: Газету будзем пасылаць.

Дасталі ад:

Я. Смык, Э. Грэчко па 2 зл.

Са зборніка трыалетаў:

„Мудра прыгаворка — сзлodka і горка!“

* * *

Роўны ў шчасьці, ці ў нядолі будзь, бо можа горэй быці! Мей хлеб з мясам, ці без солі — роўны ў шчасьці ці ў нядолі!

Добра доля з Божай волі, ліха можа зло спусьціці — роўны ў шчасьці, ці ў нядолі будзь, бо можа горэй быці! —

(З кітайскага).

Фабрычны склад турбінаў, машынаў і млынскіх каменяў

ФАБРЫКІ Г. КУЛІК У ЛЮБЛІНЕ

РЭПРЭЗЭНТАНТ ТЭХНІК

Ст. Стобэрскі і С-ка

Кантора і склад: Вільня, Міцкевіча 9.

Будова і перабудова машынаў. СПЭЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭХНІЧНЫЯ ПАРАДЫ. Праекты, падлічэньні, пляны. Спецыяльныя ўладжэньні „Кашарняў“.

Заступніцтва фірмы БРАТЫ БЮГЛЕР Узвіль (Швайцарыя)

МЛЫНСКІЯ МАШЫНЫ.

Заступніцтва фірмы інж. Г. КИДТ, Радам ВОДНЫЯ ТУРБІНЫ.

Машыны, што ёсьць на складзе: ВАЛЬЦАВЫЯ ПАСТАВЫ АДЗІНОЧНЫЯ І ПАДВОЙНЫЯ, АУТОМАТЫЧНЫЯ ПЭРЛЯКІ „MARS“, КАМЕНЬНЫ ШТУЧНЫЯ І ФРАНЦУСКІЯ, МАШЫНЫ ДЛЯ АЧЫСТКІ ЗЯРНЯ, МАШЫНЫ ШМЭР-ГЛЭВЫЯ І ШЧОТКАВЫЯ, АСПІРАТОРЫ, АРФЫ „TRUIEURY“, ПЛАСКІЯ СІТЫ „PLANZICHTRY“ ВІСЯЧЫЯ І СТАЯЧЫЯ, МАШЫНЫ ГРЫЗІКОВЫЯ „REFORMY“.

Дастаўляем: ГАЗАВЫЯ І СПАЛНОВЫЯ МАТОРЫ, ШВАЙЦАРСКУЮ СЕТКУ НА СІТКІ.

Фірма даець бясплатна ўсялякія парады ў справе будовы млыноў, уладжываньня грэбляў і інш.

Адрэс: Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 9, ST. STOBERSKI I S-KA.

РАДАШКОЎСКАЯ

8-х кл. коэдукац. Беларуска-Гімназія гуманістычнага тыпу

пацаець да ведама, што заявы аб прыёме ўваўсё класы можна складаць у канцэлярыі гімназіі штодня, апрача дзён святачных, ад 12-ай да 14-ай гадзіны або прысылаць па пошце на наступны адрэс:

m. Radoszkowicze, pow. Mołodeczański, Plac Kościelny 2.

Да заявы трэба далучаць мэтрыку аб нараджэньні і, калі ёсьць, дакумэнт аб папярэднім адукацыі.

Уступныя экзамены ўвосень адбудуцца ў дні ад 29 жніўня да 10 верасьня.

Апошняя станцыя па чыгунцы — Аляхновічы (Olechnowicze), ад Радашковічаў 8 кілём.

Дырэкцыя.

Сяляне! Арганізуйцеся, у арганізацыі — сіла!